


Міністерство освіти і науки України  
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

 проф. Ігор Цепенда

«24» квітня 2023 р



ПРОГРАМА  
вступного випробування з

### **Комплексний іспит з агрономії**

для зарахування на навчання за ступенем доктора філософії за спеціальністю

### **201 “Агрономія”**

на основі освітнього рівня магістра (освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліста) при прийомі на навчання у 2023 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

Прикарпатського національного  
університету імені Василя Стефаника

Протокол № 1 від 24/04/ 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з “Агрономії” є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем доктора філософії за спеціальністю 201 Агрономія при прийомі на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня/ступеня спеціаліста/магістра до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2023 році.

Програма містить основні питання з агрономії та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

## ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Зональна система землеробства.
2. Перелогова система землеробства. Сучасний стан запущених земель.
3. Сучасний стан та перспективи розвитку ґрунтозахисного землеробства в Україні.
4. Основні закони землеробства
5. Консервація малопродуктивних земель.
6. Наукові основи обробітку ґрунту, завдання обробітку, технологічні операції.
7. Плоскорізний обробіток ґрунту.
8. Сівозміни, класифікація сівозмін.
9. Методи боротьби з бур'янами.
10. Точне землеробство та його характеристика, перспективи розвитку.
11. Мінімалізація обробітку ґрунту.
12. Бур'яни, поняття про бур'яни, їх біологічні особливості.
13. Біологічні методи боротьби з бур'янами.
14. Хімічні методи боротьби з бур'янами.
15. Бур'яни, їх класифікація та заходи боротьби з ними.
16. Деградація ґрунтів, види деградації та їх характеристика.
17. Ландшафтне землеробство.
18. Екологічне та організаційно-господарське значення сівозмін, розміщення основних сільськогосподарських культур.
19. Особливості обробітку осушених земель.
20. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку.
21. Поживний режим ґрунту та його регулювання.

22. Комплекс протиерозійних заходів, його основні елементи.
23. Система землеробства та її розвиток.
24. Система землеробства в Лісостеповій зоні.
25. Система землеробства в гірських районах Карпат та Криму.
26. Сидеральні добрива та їх характеристика.
27. Мінеральні добрива, їх види та характеристика.
28. Ґрунтозахисна система землеробства з контурно-меліоративною організацією території.
29. Основи наукових досліджень в агрономії.
30. Фізико-механічні (технологічні) властивості ґрунту.
31. Земельні сільськогосподарські угіддя та їх структура.
32. Поживний режим ґрунту та його регулювання.
33. Система заходів по запобіганню ерозійних процесів. Основні елементи ґрунтозахисної системи.
34. Система землеробства в Прикарпатті (передгірських районах).
35. Біологізація землеробства як фактор стабільного розвитку агросфери.
36. Короткоротаційні, динамічні сівозміни, проектування і освоєння сівозмін.
37. Обробіток ґрунту в умовах прояву водної ерозії.
38. Меліорація земель, види меліорації та їх характеристика.
39. Землеробство на меліорованих землях.
40. Смугове розміщення сільськогосподарських культур на силових землях (смугове, буферно-контурне землеробство).
41. Контроль за якістю основних видів польових робіт.
42. Система заходів по відновленню родючості деградованих земель.
43. Водний і повітряний режим ґрунту і способів їх регулювання.
44. Родючість ґрунту, види родючості та їх характеристика.
45. Закон про охорону ґрунтів.
46. Державний земельний кадастр.
47. Проблеми приватизації та охорони деградованих земель.
48. Земельний кадастр і моніторинг ґрунтів України.
49. Ерозія ґрунтів, чинники прояву ерозійних процесів.
50. Класифікація систем землеробства та історія його розвитку.
51. Екзогенні процеси і їх роль у формуванні ґрунту.
52. Комплекс протиерозійних заходів, його основні елементи.
53. Земельні сільськогосподарські угіддя та їх динаміка.
54. Агровиробниче групування ґрунтів.
55. Ерозія ґрунтів, види ерозії і їх характеристика.
56. Широтна і вертикальна зональність ґрунту.
57. Ґрунти Степової зони України.
58. Деградація земель, види деградації
59. Ґрунти Карпат і їх характеристика.
60. Консервація малопродуктивних земель.
61. Основні типи, підтипи ґрунтів України.
62. Родючість ґрунту, види родючості.

## ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аверчев О. В., Сидякіна О. В. Грунтознавство: практикум. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 136 с.
2. Актуальні сівозміни: новий погляд на класику 6 монографія / Я.М. Гадзадо, А.С. Заришняк, А.В. Черенков, М.С. Шевченко. Дніпро : «Роял Принт», 2017. 92 с.
3. Веремеєнко С.І., Шевчук М.Й. Лісове грунтознавство. Підручник./ за ред. С.І. Веремеєнка. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2016, 335с.
4. Вітвіцький С.В., Богданович Р.П., Капштик М.В. Грунтознавство з основами геології. Навчальний посібник . К.: Видавництво, 2017. 287с.
5. Застосування основних елементів екологічно збалансованих систем землеробства в аграрних господарствах Степу з різними формами власності (науково-практичні рекомендації) / А.С. Заришняк, Л.А. Пилипенко, В.Ф. Камінський, В.О. Удовицький, А. В Черенков, М.С. Шевченко, Є.М. Лебідь, О.І. Циліорик, Л.М. Десятник, Ф. А. Льоринець. Дніпропетровськ: друкарський цех ДУ ІСГСЗ, 2015. 30 с.
6. Іванік О. М., Мєнасова А. Ш., Крочак М. Д. Загальна геологія. Навчальний посібник. Київ, 2020. 205 с.
7. Концепція модернізації системи використання сучасної сільськогосподарської техніки в наукових дослідженнях / Я. М. Гадзало, А. В. Черенков, М. С. Шевченко, В. Ю. Черчель, Є. М. Лебідь, В. С. Циков та ін. Дніпропетровськ : Вид-во Роял-Принт, 2016. 12 с.
8. Концепція нормативно-правової та технологічної підтримки землеробства і екологічної безпеки використання ріллі / Я. М. Гадзало, М. І. Башенко, А. С. Заришняк, О. О. Іващенко, Л. А. Пилипенко, А. В. Черенков, М. С. Шевченко, В. Ю. Черчель та ін. Дніпропетровськ : Друкарський цех ДУ ІСГСЗ, 2016. 30 с.
9. Примак І. Д., Купчик В. І., Лозінський М. В., Войтовик М. В., Панченко О. Б., Косолап М. П., Коваленко В. П., Федорук Ю. В., Левандовська С. М., Панченко І. А. За ред. І. Д. Примака. Агрономічне грунтознавство. Нілан, 2017. 580 с.
10. Примак І., Панченко О., Лозинська Т., Караульна В., Федорук Ю., Єзорковська Л., Покотило І., Хахула В. Землеробство. Вінниця: «Твори», 2020. 578 с.
11. Примак І., Танчик С., Литвинов Д., Центило Л. Землеробство. Київ: ЦП Компринт, 2019. 365 с.

- 12.Рекомендації з оцінки економічної, екологічної та біоенергетичної ефективності систем землеробства / Я. М. Гадзало, А. В. Черенков, М. С. Шевченко, В. Ю. Черчель, Є. М. Лебідь, В.С. Циков та ін. Дніпропетровськ : Вид-во Роял-Принт, 2016. 36 с
- 13.Системи землеробства і технології вирощування сільськогосподарських культур (основні завдання, методи, параметри функціонування агросистем) / А. В. Черенков, М. С. Шевченко, В. Ю. Черчель, Є. М. Лебідь, В. С. Циков, Б. В. Дзюбецький та ін. Дніпропетровськ: Друкарський цех ДУ ІСГСЗ, 2016. 28 с.
- 14.Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. – 5-те вид., виправ.,доповн.- Львів: НВФ «Українські технології», 2020. 806 с.